

Šemsudin Mehmedović

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Broj: 01-//4723
Sarajevo: 11.12.2023.godine

PRIMLIENO: 11-12-2023			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-	50-1-	2555	23

PREDSTAVNIČKI DOM
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE
n/r predsjedavajućeg

PREDMET: Inicijativa za obavljanje nezavisne vanjske revizije rada Uprave za indirektno oporezivanje, kao i revizije prikupljanja i raspodjele prihoda koje vrši Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine

U skladu s članom 8. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19 i 53/22) upućujem Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine zastupničku inicijativu,

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine traži od Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine da u skladu s članom 35. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini u što kraćem roku, angažira nezavisnu vanjsku revizorsku firmu čiji je zadatak da za period od 2018. do 2023. godine izvrši reviziju rada Uprave za indirektno oporezivanje, kao i reviziju prikupljanja i raspodjele prihoda koje je obavila Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.

U skladu s članom 171. st. (2) Poslovnika Predstavničkog doma odgovor u pisanoj formi mora biti dostavljen u roku od 30 dana.

Obrazloženje

Članom 35. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini propisano je da će Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Upravni odbor) angažirati usluge vanjskog profesionalnog tijela da izvrši godišnji pregled rada Uprave za indirektno oporezivanje, kao i ispitivanje prikupljanja i raspodjele prihoda koje vrši Uprava. Prema istom članu zakona, ovaj postupak se provodi uz punu saradnju javnih revizorskih institucija Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Jedina i posljednja vanjska revizija indirektnih prihoda je obavljena za 2006. godinu, što znači da vanjska revizija nije izvršena za 16 godina prikupljanja i raspodjele indirektnih prihoda, te da su svi do sada usvojeni koeficijenti i poravnanja privremenog karaktera, osim za 2006. godinu.

Napominjem da se na podračunu Centralne banke Bosne i Hercegovine nalazi više od 200 miliona KM neraspoređenih sredstava od putarine, jer Upravni odbor još nikada nije utvrdio konačnu metodologiju za raspodjelu prihoda namijenjenih za izgradnju autoputeva u Bosni i Hercegovini.

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine je u svim izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji Uprave za indirektno oporezivanje svake godine konstatirao da Upravni odbor nije postupao u skladu s članom 35. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini koji definiše angažovanja nezavisne vanjske revizije da izvrši godišnji pregled rada Uprave, kao i ispitivanje prikupljanja i raspodjele prihoda.

Simptomatično je da Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine javno objavljuje mjesečne izvještaje o prometu fiskalnih uređaja na području Federacije, a da javnosti nisu dostupni bilo kakvi podaci o prometu fiskalnih uređaja na području Republike Srpske.

Zbog svega navedenog, smatram da je Upravni odbor dužan da provodi zakon i poštuje vladavinu prava, te mora u što kraćem roku da preduzme sve potrebne mjere kako bi se angažirala nezavisna vanjska revizorska firma čiji je zadatak da za period od 2018. do 2023. godine izvrši reviziju rada Uprave za indirektno oporezivanje, kao i reviziju prikupljanja i raspodjele prihoda koje je obavila Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.

PRILOG:

- Dio Izvještaja Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine o obavljenoj finansijskoj reviziji Uprave za indirektno oporezivanje za 2020, 2021. i 2022. godinu.

S poštovanjem,

ZASTUPNIK PS BiH
Šemsudin Mehmedović

11. OSTALO

11.1. Upravni odbor Uprave

U operativnom budžetu Uprave, poštujući odredbe člana 13. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ⁴¹, posebno su planirani troškovi Upravnog odbora Uprave, te je kao poseban program planirano finansiranje Upravnog odbora.

Za finansiranja rada Upravnog odbora, u okviru budžeta Uprave odobrena su sredstva u iznosu od 470.000 KM. Nakon prestrukturisanja budžeta u dijelu koji se odnosi na naknade za topli obrok i naknade za prijevoz, te isplate jednokratne novčane pomoći korigovani budžet za finansiranje Upravnog odbora za 2022. godinu iznosio je 480.500 KM. Realizacija sa 31.12.2022. godine iznosila je 381.820 KM ili 80%.

Najznačajniji izdaci se odnose na: bruto plaće i naknade troškova zaposlenih pri Upravnom odboru u iznosu od 327.983 KM, naknade troškova zaposlenih u iznosu od 43.071 KM i ugovorene usluge 7.966 KM.

U skladu sa organizacijom i sistematizacijom Upravnog odbora Uprave sistematizovano je 13 radnih mjesta, od čega je sa 31.12.2022. godine bilo zaposleno devet osoba po ugovoru o radu na neodređeno vrijeme, raspoređenih u tri odjela.

Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, članom 39. definisano je da članovi upravnih odbora, nadzornih i drugih radnih tijela, koji su zaposleni u institucijama koje se finansiraju iz budžeta institucija BiH, Federacije BiH, Republike Srpske, Brčko distrikta BiH i kantona, izuzimajući visokoškolske ustanove, nemaju pravo na naknadu za rad u takvim tijelima koji obavljaju tokom radnog vremena.

Pravo na naknadu ostvarivao je član iz reda stručnjaka ispred Republike Srpske, ali je imenovan također i član Fiskalnog vijeća pa ga po tom osnovu prijavljuje Ministarstvo finansija i trezora BiH, te ga Uprava ne može prijaviti niti vršiti isplatu naknade. Tokom 2022. godine nije vršena isplata naknade članovima Upravnog odbora Uprave.

Upravni odbor nije postupio u skladu sa članom 35. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja koji definiše vanjski pregled (angažovanje nezavisne vanjske revizije) da će u periodu od pet godina nakon stupanja na snagu navedenog zakona angažovati usluge vanjskog profesionalnog tijela da izvrši godišnji pregled rada Uprave, kao i ispitivanje prikupljanja i raspodjele prihoda koje vrši Uprava. Naime, ni u 2022. godini nije riješeno pitanje angažovanja vanjske revizije, tj. revidiranja prikupljanja i raspodjele prihoda.

11.2. IT revizija

U toku obavljanja IT revizije za 2022. godinu konstatovali smo određene nedostatke u oblastima: kadrovske popunjenosti, javnih nabavki, Oracle licenci, novog poreznog softvera, telekomunikacione mreže, rezervne lokacije, videonadzora i sl. Detaljniji nalazi i preporuke su prezentovani u Memorandumu o izvršenoj završnoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu, a koji, radi opće sigurnosti sistema, nisu sadržani u Izvještaju.

⁴¹ Službeni glasnik BiH, broj: 44/03, 52/04, 32/07, 49/09 i 91/17

plombi u vrijednosti od 99.600 KM (bez obračunatog PDV-a) na period od godinu dana od dana potpisivanja ugovora.

Izveštaj o provedenom postupku javne nabavke je objavljen na portalu Agencije za javne nabavke BiH. U Ugovoru o javnoj nabavci metalnih carinskih plombi nije navedena količina i jedinična cijena metalnih carinskih plombi, iako su to bitni elementi ugovora.

PREPORUKA 8

Uprava treba da u Aneksu 5. nacрта ugovora tenderske dokumentacije nabavke i isporuke metalnih carinskih plombi navede količine i jedinične cijene metalnih plombi, jer su to bitni elementi ugovora.

8. OSTALO

8.1. Upravni odbor Uprave

Realizacija preporuka iz revizionog izvještaja za 2020. godinu

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Uprave za 2021. godinu, sačinio izvještaj o finansijskoj reviziji kojim je obuhvaćeno i poslovanje Upravnog odbora Uprave (u daljem tekstu: Odbor). U okviru izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji Uprave za 2020. godinu su date preporuke i Odboru. Uvidom u preduzete aktivnosti Odbora, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Realizovane preporuke:

- Upravni odbor je vršio obračun i isplate naknada članovima Upravnog odbora u skladu sa Zakonom o dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH u visini od 475 KM mjesečno.

Nerealizovane preporuke:

- Upravni odbor nije riješio pitanje angažovanja vanjske revizije, tj. revidiranja prikupljanja i raspodjele prihoda – u toku 2021. godine nije bilo nikakvih aktivnosti po ovom pitanju.
- Nije riješena problematika iz oblasti dodatka na plaću kroz usvajanje novog pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim osobama Uprave.
- Upravni odbor Uprave je jednog državnog službenika primio po javnom oglasu iz 2021. godine, koji je proveden putem Agencije za državnu službu BiH, na osnovu odredbi člana 19. stav (4) i člana 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH

Status i nadležnosti Upravnog odbora

U funkcionisanju Uprave značajna je uloga Upravnog odbora Uprave, kako u kreiranju politike indirektnih poreza tako i u kontinuiranom praćenju efikasnosti i efektivnosti rada Uprave. Pored nadležnosti vezanih za utvrđivanja prijedloga politike i pokretanje pripreme zakonskih propisa u vezi s indirektnim oporezivanjem BiH i informisanja Vijeća ministara BiH, entitetskih vlada i Distrikta o politici i provođenju u vezi s indirektnim porezima i sl., Upravni odbor Uprave

Upravnog odbora. Ministarstvo pravde BiH je svojim aktom broj: 09-02-4-4035/20 od 29.7.2020. godine dostavilo mišljenje u kojem je, između ostalog, navedeno da se Upravni odbor zbog svih specifičnosti ***ne treba registrovati kao pravna osoba*** prema odredbama Zakona o registraciji pravnih osoba koje osnivaju institucije BiH, jer on u skladu sa svim odredbama *lex specialis* propisa, u pravnom prometu nastupa nesmetano, samostalno, odnosno u potpunosti koristi svoja prava i obaveze.

Nerealizovane preporuke:

- Upravni odbor nije riješio pitanje angažovanja eksterne revizije, tj. revidiranja prikupljanja i raspodjele prihoda – u toku 2020. godine nije bilo nikakvih aktivnosti po ovom pitanju (ukupno prikupljeni prihodi u toku 2020. godine iznose 7 milijardi i 229 miliona KM).
- Nije riješena problematika iz oblasti dodatka na plaću kroz usvajanje novog pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim osobama Uprave (potrebna saradnja sa Upravom).

Realizacija u toku:

- Upravni odbor još uvijek nije uskladio interne akte koji regulišu isplatu naknada članovima Upravnog odbora sa Zakonom o dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Upravni odbor Uprave je na sjednici održanoj 25.01.2021. godine donio zaključak kojim se direktor Uprave zadužuje da u narednom periodu *ex officio* – po službenoj dužnosti primjenjuje odredbe zakona koje tretiraju ovo područje.

Status i nadležnosti Upravnog odbora

Upravni odbor Uprave je pravna osoba i za svoj rad odgovara Vijeću ministara BiH. Sastoji se od šest članova kojeg čine ministar finansija i trezora BiH, ministri finansija Federacije i Republike Srpske i tri stručnjaka za indirektno oporezivanje. Članovi Upravnog odbora Uprave, konsenzusom biraju predsjedavajućeg iz reda članova, na mandat od pet godina. Direktor Uprave, predstavnik iz Distrikta i predstavnik Centralne banke imaju status promatrača u Upravnom odboru Uprave. Upravni odbor Uprave pored nadležnosti vezanih za utvrđivanja prijedloga politike i pokretanje pripreme zakonskih propisa u vezi s indirektnim oporezivanjem BiH i informisanje Vijeća ministara BiH, entitetskih vlada i Distrikta o politici i provođenju u vezi s indirektnim porezima i sl., ima značajan uticaj na rad same Uprave kroz svoje nadležnosti u vidu definisanja strateških ciljeva Uprave i ocjene uspješnosti Uprave u postizanju tih ciljeva, odobravanje prijedloga budžeta Uprave, odobravanje godišnjeg plana rada i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji koje direktor pripremi itd.

Planiranje i izvršenje budžeta

Izvršenje budžeta: U operativnom budžetu Uprave, poštujući odredbe člana 13. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini³⁴, posebno su planirani troškovi Upravnog odbora Uprave, te je kao poseban program planirano finansiranje Upravnog odbora. Sa 31.12.2020. godine u Upravnom odboru Uprave je bilo zaposleno 10 osoba po ugovoru o radu na neodređeno vrijeme, raspoređenih u Kabinetu predsjedavajućeg Upravnog odbora i tri odjela. Za finansiranje Upravnog odbora planirana su sredstva u iznosu od 473.000 KM. U toku 2020. godine, za finansiranje rada Upravnog odbora Uprave utrošeno je 359.737 KM (76%

³⁴ Službeni glasnik BiH, broj: 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 i 91/17